

Vabariigi Valitsuse korruptsioonivastase strateegia 2008-2012: 2010. aasta täitmise aruanne

Sissejuhatus

Vabariigi Valitsus kiitis korruptsioonivastase strateegia 2008-2012 heaks 03.04.2008 (korraldusega nr 164). Strateegia täitmist koordineerib Justiitsministeerium, ent elluviimisel osalevad lisaks mitmed teised ametkonnad. Strateegia koosneb kaheksast eesmärgist. Käesolevas ülevaates on kajastatud nii need tegevused, mille teostamise tähtaeg oli 2010. aastal kui ka need, mis jäid täitmata või täideti osaliselt 2009. ja 2008. aastal. 2010. aastaks plaanitud 10 tegevusest on täidetud 4, osaliselt täidetud või täitmata on 6. Samas on positiivseid arenguid mitmete 2009. ja 2008. aastal osaliselt täidetud või täitmata tegevuste puhul. Täpsema ülevaate nendest saab lisas 1 olevatest tabelitest.

Korruptsiooniuringud, ülevaated ning statistika

Strateegia edukuse hindamise aluseks on korruptsiooniuringud, Eestile antud rahvusvahelised hinnangud ning statistikanäitajad.

1. Korruptsiooniuringud

2010. aastal viidi läbi [korruptsiooniuring](#) kolme sihtrühma hulgas – tegemist on 2006. ja 2004. aastal korraldatud uuringute kordusuuringuga. Võrreldes eelmise uuringuga 2006. aastal on toimunud rida positiivseid muutusi. Näiteks on muutunud hoiakud korruptsiooni suhtes taunivamaks. Hüpotetiliselt olukorras on 34% elanikest valmis ise ametnikule meelega pakkuma. See on küll võrdlemisi palju, ent siiski 10% vähem kui 2006. aastal. Muutunud on ka suhtumine kinkimisse ning võib eeldada, et tasapisi on Eestist kadumas postsovetlikele riikidele omane kinkimistava. Seda, kui ametnik võtab tänutäheks kingituse vastu, peab korruptsiooniks 54% elanikest, mis on 10% rohkem kui neli aastat tagasi, jne. Positiivne on see, et vähem on neid inimesi, kes on korruptsiooniga kokku puutunud. Näiteks kui 2006. aastal oli meelega küsitud 15% ettevõtjatelt, siis nüüd 10%-lt. Kui 2006. aastal oli 8% elanikest maksnud ametnikele peale või toonud kingituse, siis nüüd 4%. Vähem on ka neid, kes on ise otseselt mõne muu korruptsiooniga kokku puutunud: nüüd 11% elanikest (neli aastat tagasi 14%) ja 19% ettevõtjatest (varem 20%). Huvitav muutus on toimunud kinkimisega, mis on üks levinumaid korruptsioonivorme (uuring käsitleb ka seda, kas seda korruptsiooniks peetakse). 2% võrra vähem on neid elanikke, kes on ametnikule tänutäheks kingituse viinud (2010. a 8% ning 2006. a 6%). Ettevõtjate seas on vähenemine olnud 3% (11%-lt 8%-ni).

2. Rahvusvahelised hinnangud

Transparency Internationali 2010. aasta korruptsiooni tajumise indeksi kohaselt sai Eesti 10-pallisel skaalal 6,5 palli. See on 0,1 palli võrra kehvem tulemus kui eelmisel aastal, jäädes aga siiski indeksi veapiiridesse (2009 ja 2008. a oli indeksi väärtus 6,6). Mida suurem on indeksi väärtus, seda madalamana tajutakse vastavas riigis korruptsiooni.

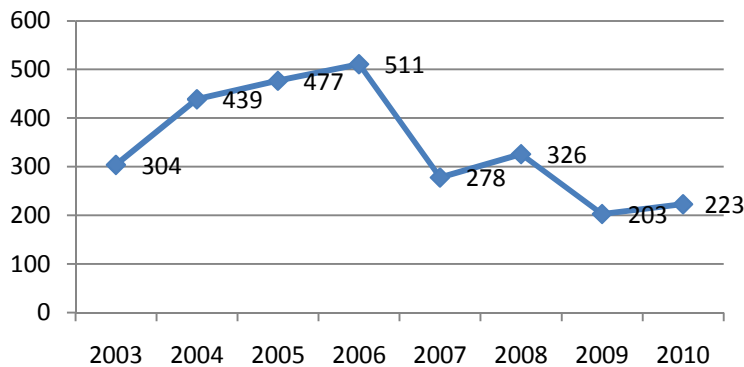
GRECO¹ osas kaitses Eesti edukalt III hindamisvoorust [vastavusaruande](#) 2010. aasta märtsis. Vastavusaruandest (compliance report) selgub, et 2008. aastal antud 17 soovitusel täitis Eesti osaliselt 14 soovitusi, täiesti täitmata jäi 2 soovitusi, täiesti täidetud sai 1 soovitus. Eesti peab GRECO-le aru andma taas 30.09.2011 (*addendum to compliance report*). Enamik soovitusi loeti osaliselt täidetuks seetõttu, et vastavad seaduseelnõud on küll valmis, kuid Riigikogu ei olnud jõudnud neid veel märtsiks seadustena vastu võtta. Probleemsena nägi GRECO seda, et Eesti pole kriminaliseerinud aktiivset mõjuvõimuga kauplemist ning soovitas meil ka täpsustada ametiisiku määratlust karistusseadustikus. OECD altkäemaksuvastases töörühmas läbis Eesti II hindamise [järelvooru](#), mille käigus leiti, et kuigi Eesti on teinud suuri edusamme, peame siiski pöörama

¹ GRECO on Euroopa Nõukogu korruptsioonivastase võitluse eesmärgil loodud riikide töögrupp, kus viiakse läbi vastastikkuseid hindamisi (seni kokku kolm hindamisvoorust)

suuremat tähelepanu teadlikkuse tõstmisele erasektoris ning koolitustele rahvusvaheliste äritehingute altkäemaksu vältimise ning nende kuritegude menetlemise kohta. Eelkõige soovitatakse tõsta raamatupidajate ning audiitorite teadlikkust.

3. Kuritegevuse statistika

2010. aastal registreeriti 223 korrupsioonikuritegu², mis on 10% rohkem kui 2009. aastal, ent võrreldes 2008. aastaga 32% vähem.

Joonis 1. Registreeritud korrupsioonikuritegude arv

Kõige suurema osa korrupsioonikuritegudest moodustavad altkäemaksu andmise (41%) ning altkäemaksu võtmise kuriteod (14%). Olulisi muutusi korrupsioonikuritegude registreerimises võrreldes 2009. aastaga ei toimunud, mõnevõrra rohkem registreeriti altkäemaksu vahendamist (+9 kuritegu), altkäemaksu andmist (+22) ja riigihangete teostamise nõuete rikkumist (+5). Varasemast rohkem registreeriti ka mõjuvõimuga kauplemist (kokku 4) ning toimingupiirangu rikkumist (kokku 10), esimene olles jõustunud 2006. aastal ning teine 2007. aastal. Vähem võrreldes 2009. aastaga registreeriti aga pistise andmist (-7). Kuna mitmed nendest kuritegudest puudutavad samu inimesi ja sündmusi (näiteks korduvad altkäemaksu vahendamised sama isiku poolt), ei saa nendest arvudest teha järeldusi korrupsiooni taseme kohta. Selleks annab parema võimaluse korrupsiooniuring ning [ohvriuring](#), mille tulemused justiitsministeerium 2010. aastal avaldas.

Korrupsioonikuritegusid registreeriti kõige enam omavalitsustes (36), eraõiguslikes juriidilistes isikutes (34) ning politseis (29). Kuna arvud sisaldavad ka usalduse kuritarvitamise (§ 217²) ning võimulialduse (§ 291) kuritegusid, siis tõstab viimane politsei juhtumite arvu kõrgeks. Täpsem ülevaade korrupsioonikuritegude statistikast ilmub aprilliks lehele www.korrupsioon.ee/statistika.

Kaitsepolitsei korrupsiooni vihjetelefonile või emailile laekus 2010. a kokku 27 vihjet korrupsiooni kohta, mis on 2 vihjet rohkem kui 2009. aastal.

Strateegia rakendamine ja hinnang

² Paragrahvid 201 lg 2 p 3 – omastamine ametiisiku poolt; 209 lg 2 p 1¹- kelmus ametiisiku poolt; 289-300² – pistise ja altkäemaksu kuriteod, mõjuvõimuga kauplemine, riigihangete teostamise nõuete rikkumine, toimingupiirangu rikkumine jne.

Järgnev on lühiülevaade strateegia 2010. aasta tegevustest ning 2009 ja 2008. aasta täitmata või osaliselt täidetud tegevustest. Täpsemalt on võimalik tegevuste täitmisega tutvuda aruande lisa 1 - käesolevas kokkuvõttes osas on lühidalt toodud välja vaid olulisem.

Positiivne

Kui 2009. aasta korrupsioonivastase strateegia aruandes sai negatiivsena välja toodud mitme olulise uuringu ärajäämine, tervishoiu korrupsiooni ning MTÜ-de finantseerimise läbipaistvuse teemad, siis nende kõigi osas on toimunud mõningane edasimineku. 2010. aastal valmis kolmas **korrupsioonitaseme uuring**, samuti alustati TOF toetusel **tervishoiu korrupsiooniriskide kaardistamisega**, kus koorub 2011. aasta suveks mitmeid soovitusi olukorra parandamiseks. Uuringut viivad läbi Tartu Ülikool (RAKE) ning Ernst&Young. **MTÜ-de rahastamissüsteemi** korrastamine on veninud juba mitu aastat, ent 2011. a alguses esitas siseministeerium valitsusele kodanikuühiskonna arengukava 2011-2014, kus tegeletakse muuhulgas ka riigi ja KOV eelarvest raha saavate MTÜ-de temaatikaga³.

Positiivseks võib pidada arenguid **kartellikuritegudega võitlemisel**. Nii riigiprokuratuuri kui konkurentsiameti hinnangul on menetlemise kvaliteet nendes kuritegudes tõusnud, millest annab tunnistust ka registreeritud kuritegude arv karistusseadustiku § 400 järgi (konkurentsi kahjustav kokkulepe, otsus ja kooskõlastatud tegevus) – võrreldes 2009. aastaga on nende registreerimine kasvanud kaks korda, 8-lt 16-le. Nende hulgas oli ka mitu suurt avalikkuse tähelepanu pälvinud kriminaalasja, näiteks piima-, leiva- ja turvasektorit puudutavad. Kuritegude arvu kasv näitab, et konkurentsiametil on senisest paremad võimalused menetlusi alustada, kuid menetlejate vähesuse tõttu on aeglustunud kartellikuritegude menetlemise kiirus ning selles osas arenguruumi jätkub. Samuti hindavad riigiprokuratuur ja konkurentsiamet edukaks leebusprogrammi rakendamist ning omaksvõttu erinevate osapoolte poolt.

Samuti võib positiivseks pidada **prefektuurides spetsialiseerunud uurijate ametissenimetamist** alates 2010. aasta algusest. Tänu struktuurimuudatustele on korrupsiooniteenistustel võimalik paremini korrupsiooniasjadele keskenduda, samas kriminaalasju on veel vähe, kuna eeltöö ja info kogumise periood on veel olnud lühike ning paremaid hinnanguid saab anda aasta pärast. Senisest suuremat rõhku tuleb pöörata piirkondliku korrupsiooni riskianalüüsi taseme kvaliteedi tõstmisele ning aktiivsele infokogumisele senise avalduste põhise menetluse asemel, viimast eelkõige majanduskuritegudes.

Positiivsena võib mainida ka **avaliku eetika** koolituste sihtrühma laiendamist ning õppematerjale täiendamist.

Negatiivne

Paraku jääb kriitika kehtima aga **korrupsioonivastase seaduse eelnõu** menetlemise takerdumise kohta Riigikogus, mille taga seisab ka majanduslike huvide deklareerimise uus süsteem. Arenguid ei ole ka toimunud **omavalitsuste rahaliste vahendite** läbipaistvuse osas. Endiselt on lahtine **eetikanõukogu tulevik** ning otsustada tuleb eetikanõukogu loomine või mitteloamine. Kuigi alustati tervishoiu korrupsiooniriskide uuringu läbiviimisega, siis **tervisetõendite teema** osas on endiselt mitmeid lahtisi otsi ning tervishoiutöötajatele pole korraldatud ka eetikakoolitusi. Olulisi arenguid pole toimunud **ka korrupsiooni vältimisel juhtimisõiguse taotlemisel, tehnoulevaatusel ja sõidukite registreerimisel** – mitmed planeeritud tehnilised lahendused (biomeetrilised ID-seadmed, elektrooniline valve tehnoulevaatuspunktides, kaamerad büroode juures, kus tehakse registreerimiselset ülevaatus) on siiani rakendamata. Samas näitab korrupsiooniuuring endiselt, et

³ VV kiitis heaks 10.02.2011 korraldusega nr 48.

inimeste kokkupuuted korrupsiooniga toimuvad eelkõige just tehnöülevaatusel (11% elanikelt on meehead soovitud) ning tervishoius (9%).

Lisa 1. Ülevaade korrupsioonivastase strateegia täitmisest 2010. aastal ning 2008. ja 2009. aasta tegevuste täiendused

Tabelites on kajastatud tegevusi nii, et 2010. aasta tabelis on vaid 2010. aastaks ettenähtud tegevused. Jätkutegevused, mida alustati juba varem, on toodud 2009. ja 2008. aasta tabelites. Tegevusi on hinnatud skaalal „Täidetud-osaliselt täidetud-täitmata“.

2010. AASTA ÜLEVAADE

I EESMÄRK				
KORRUPTSIOONI VÄLTIMINE ERA- JA MITTETULUNDUSSEKTORIS				
2. Meede				
Korrupsiooniohu vähendamine mittetulundussektoris				
Tegevus	Indikaatorid	Lisakulu	Tähtaeg	Täitjad
2.2. MTÜ-de rahastamisel riigi- ja KOV eelarvest seatakse üheks kriteeriumiks MTÜ eetikakoodeksi olemasolu (nt MTÜ avalikustatud otsus kodanikuühenduste eetikakoodeksiga liitumise kohta) ja selle järgimine. MTÜ-de, riigi- ja KOV asutuste informeerimine vastavast nõudest.	Täitmata Kuigi kodanikuühenduste riikliku rahastamise korrastamise programmi raames on kavas edendada rahastajate (ministeeriumid, riigi sihtasutused) omavahelist koostööd, mille tulemusena soovitakse rahastajate teadlikkuse kasvu kodanikuühendustelt eetikakoodeksi järgimise osas, ei ole MTÜ-de rahastamise eelduseks eetikakoodeksi olemasolu (teatava erandina võib tuua SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali konkursside tingimuste nõude, mille kohaselt võivad toetust taotleda organisatsioonid, kes järgivad kodanikuühenduste eetilise tegevuse põhimõtteid). Samuti pole toimunud vastavat teavitustegevust riigiasutuses ega KOV-des.	-	2010	Siseministeerium
2.3. MTÜ-de majandusaasta aruannete avalikustamine mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris	Täidetud Alates 2010. aastast esitavad MTÜ-d majandusaastaruanded mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrile: https://ettevotjaportaalk.rik.ee .	Projekti rahastati EL struktuuritoetusest – aruannete esitamise rakendust äriühingutele ja MTÜ-dele eraldi välja ei ole võimalik tuua. Projekti toetati kokku 5 939 456 krooniga.	2010	Justiitsministeerium
II EESMÄRK				
HUVIDE KONFLIKTI VÄLTIMINE NING AVALIKU SEKTORI TÖÖTAJATE KORRUPTSIOONIVASTASE HOIAKU TUGEVDAMINE JA EETILISE KÄITUMISE EDENDAMINE				
6. Meede				
Avaliku sektori töötajate korrupsiooni- ja eetikaalase teadlikkuse suurendamine				
6.2. Eesti-spetsiifilise huvide konflikti käsiraamatu koostamine, tutvustamine ja levitamine (sh veebilehtedel korrupsioon.ee ; avalikteenistus.ee ; aktiva.ee)	Osaliselt täidetud Käsiraamat on valmimisel, elektrooniline rakendus loodud – raamat avaldatakse veebis huvidekonflikt.just.ee kevadel, 2011.	-	2010	Rahandusministeerium Justiitsministeerium

7. Meede	Korruptsiooni- ja eetikaalaste uuringute korraldamine			
7.1. Eesti korruptsioonitaseme kordusuuringu korraldamine	Täidetud Uuring avaldati kriminaalpoliitika uuringute sarjas trükisena 2010 a I p/a ja on kättesaadav ka elektrooniliselt www.korruptsioon.ee/uuringud .	375 050	2010	Justiitsministeerium
III EESMÄRK	KORRUPTSIOONI VÄLTIMINE KOHALIKES OMAVALITSUSTES			
8. Meede	KOV kohta käiva info kättesaadavuse parandamine			
8.2. Ühtse vormi kehtestamine KOV-de kulutuste avalikustamiseks	Täitmata Kuigi üldine KOV poliitika kujundamine on SiM pädevuses, siis omavalitsuste finantseerimispõhimõtete kujundamine, omavalitsuste eelarvepoliitika analüüsimine ning eelarve täitmise aruandluse väljatöötamine on RaM pädevuses, siis on vastava tegevuse vastutajaks toodud ka RaM. SiM on märkinud, et seoses KOV eelarvest eraldatava raha sihtotstarbelisuse ning selge kajastamise vajadusega, on plaanis välja töötada juhendmaterjalid ja koolitada KOVe 2011-2013, mille tulemusele peaks paranema eelkõige toetuste eraldamise läbipaistvus KOV eelarvetest sihipäraste lepingute sõlmimise näol. SiM on leidnud, et elektroonilise andmebaasi loomine oleks liialt kulukas ning ei pruugiks kaasa tuua vajalikke tulemusi. Ka RaM hinnangul on saldoandmike infosüsteemis üleval olev info piisav ning uue süsteemi loomine ei ole mõistlik (https://saldo.fin.ee/reportManagement.action). Korruptsioonivastases strateegias (lk 26) toodi puudusena, et KOV-del puudub elektrooniline andmebaas rahaliste vahendite kasutamise detailseks jälgimiseks, seetõttu ei ole aruandlus kergesti kontrollitav ega anna infot selle kohta, kellega, mis summas ja millisel eesmärgil on tehinguid tehtud. Kuna võrreldes 2008. aastaga, mil strateegia heaks kiideti, muutusi toimunud ei ole, ei saa tegevust lugeda täidetuks.	-	2010	Siseministeerium Rahandusministeerium
8.3. Ühtse elektroonilise rakenduse loomine KOV-dele ametlike dokumentide väljapanekuks ja nõude täitmise jälgimine	Osaliselt täidetud 1. SiM-i eestvedamisel viiakse läbi mitmeid KOVde IT võimekuse tõstmisega seotud projekte (nt projekt KOV asjaajamise paberivabaks muutmiseks – valmib 2012; KOV universaalne teenusportaali loomine, mis võimaldab KOV ametlikele dokumentidele avaliku vaate tekitamist – valmib 2011 kevadel). 2. Alates 01.01.2008. peab KOVidel olema elektrooniline dokumendihaldussüsteem (DHS), milles sisalduvad nii KOV õigusaktid (s.t erinevad raha kasutamise ja eraldamise reeglid) kui ametlikud dokumendid (lepingud). 226st KOV-st on DHS olemas 206-l. 3. Alates 01.01. 2013. aastast avaldatakse KOVide õigusaktid (volikogu ja valitsuse määrused) Riigi Teatajas.	SiM tegevuskulud	2010	Siseministeerium
9. Meede	KOV-de kontrollisüsteemi parandamine			
9.2. Siseauditi kohustuslikuks muutmine KOV-des	Täidetud 01.01.2011 jõustus kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seadus (KOFs), mille rakendussätte §-ga 63 muudetakse KOKS-i täiendades seda §-ga 48 ¹	SiM ja RaM tegevuskulud	2010	Siseministeerium

	„Sisekontrollisüsteem ja siseauditeerimine“. Selle sättega reguleeritakse KOVde sisekontrollisüsteemi ja -auditeerimise korraldus. Regulatsiooni kohaselt tagab volikogu sisekontrollisüsteemi rakendamise ja siseaudiitori kutsetegevuse korraldamise. Selle kohustuse täitmiseks luuakse kas vastav struktuuriüksus või ametikoht. Siseaudiitori kutsetegevuse korraldamisel ja tema kutsetegevuse alusena rakendatakse audiitortegevuse seaduses sätestatud. Põhjusel, et seaduses sätestatud muudatuste sisseviimine (vastavate struktuuride moodustamine ja väljaõppinud ametnikega komplekteerimine) toob kaasa KOV eelarvele kulutusi, on seaduse nimetatud paragrahvi jõustumiseks jäetud üleminekuaj – seadusemuudatus rakendub alates 01.01.2013.												
9.3. KOV-de siseauditi süsteemi kehtestamine seadusega	Täidetud KOKS § 48 ¹ lõikest 8 tulenevalt rakendatakse kohaliku omavalitsuse üksuses siseaudiitori kutsetegevuse korraldamisel ja tema kutsetegevuse alusena audiitortegevuse seaduses sätestatud. Siseaudiitori kutsetegevuse standardid on sätestatud audiitortegevuse seaduses §-s 70. Osundatud paragrahvi lõige 2 annab volituse rahandusministrile määrusega vastavate standardite kehtestamiseks (hetkel veel rahandusministeeriumi poolt kehtestamata). Siseauditi mõiste on sätestatud audiitortegevuse seaduse §-s 71.	SiM ja RaM tegevuskulud	2010	Siseministeerium									
IV EESMÄRK	KORRUPTSIOONI VÄLTIMINE TERVISHOIOUS												
11. Meede	Korruptsiooni- ja eetikaalase teadlikkuse tõstmine tervishoious												
11.1. Eetikakoolituste korraldamine tervishoiutöötajatele	Täitmata 2011. a valmib Euroopa Sotsiaalfondist rahastatav uuring „Tervishoiousüsteemi pettused ja riskid“, mille tellijaks on Justiitsministeerium ning teostajaiks TÜ RAKE ja Ernst&Young. Selle raames tehakse ka täpsemad ettepanekud SoMle tervishoiutöötajate korruptsiooniriskide vähendamiseks.	-	2010	Sotsiaalministeerium									
V EESMÄRK	KORRUPTSIOONI VÄLTIMINE RIIGI JA KOHALIKE OMAVALITSUSTE ASUTATUD SIHTASUTUSTES												
13. Meede	Täpsema info kogumine riigi ja KOVi asutatud sihtasutuste kohta												
13.1. Riigi ja KOV sihtasutustest koondülevaate saamise korralduse tagamine	Osaliselt täidetud Strateegia tegemise käigus leiti, et puudub iga-aastane ülevaade riigi ja KOV sihtasutustest, kus oleks toodud info asutajate kaupa, eesmärgi kaupa, toetuste summad, toetuse eesmärk ja võetud kohustused (n.ö statistiline ülevaade, mis sisaldab ka sisulisemat analüüsi). Rahandusministeerium on asunud seisukohale, et vastav info on ära toodud riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuste majandusaasta aruannetes. Iga aasta koostatakse riigi osalusega äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute kohta eraldiseisvas koondaruanne. RaM leiab, et KOVide sihtasutuste kohta ei ole vaja eraldi ülevaadet teha, sest raamatupidamise seadus kohustab KOVe tegevusaruandes valitseva mõju all üksuste kohta andmeid esitama. Järgnev tabel sisaldab RaM toodud viiteid vastava info leitavuse kohta – peamiselt tuleneb info riigi majandusaasta koondaruandest 2009 a kohta: <table border="1" data-bbox="504 1225 1456 1375"> <thead> <tr> <th>Infovajadus</th> <th>Riik</th> <th>KOV</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ülevaade SA-de arvust (SA-de nimekirj)</td> <td>http://www.fin.ee/index.php?id=13672</td> <td>http://www.fin.ee/doc.php?106272</td> </tr> <tr> <td>Ülevaade SA-de tegevusest, varalistest vahenditest,</td> <td>http://www.fin.ee/index.php?id=78866</td> <td>http://www.fin.ee/doc.php?106272 (lk 158-161)</td> </tr> </tbody> </table>	Infovajadus	Riik	KOV	Ülevaade SA-de arvust (SA-de nimekirj)	http://www.fin.ee/index.php?id=13672	http://www.fin.ee/doc.php?106272	Ülevaade SA-de tegevusest, varalistest vahenditest,	http://www.fin.ee/index.php?id=78866	http://www.fin.ee/doc.php?106272 (lk 158-161)	-	2010	Rahandusministeerium
Infovajadus	Riik	KOV											
Ülevaade SA-de arvust (SA-de nimekirj)	http://www.fin.ee/index.php?id=13672	http://www.fin.ee/doc.php?106272											
Ülevaade SA-de tegevusest, varalistest vahenditest,	http://www.fin.ee/index.php?id=78866	http://www.fin.ee/doc.php?106272 (lk 158-161)											

	eesmärgist ning SA-dest, kus riigil/KOV-l pole valitsevat mõju,	http://www.fin.ee/index.php?id=13672				
<p>Strateegias on toodud probleemina, et ministeeriumi juhtkond ei ole sageli kursis SA-de probleemidega ning SA-de auditikomiteed on nõrgad, mistõttu sisulist järelvalvet sihtasutuste üle kas ei tehta või on see ebaühtlane. Võrreldes strateegia heaks kiitmisega ei ole ka selles osas olulisemaid edusamme astunud, mistõttu on vajalik jätkuv tähelepanu sisulise järelvalve tugevdamisele SA-de üle (nt läbi auditisüsteemi tugevdamise).</p>						

2009. AASTA ÜLEVAADE 2010. aasta täiendustega

I EESMÄRK				
KORRUPTSIOONI VÄLTIMINE ERA- JA MITTETULUNDUSSEKTORIS				
4. Meede	Korruptsiooni- ja eetikaalase teadlikkuse suurendamine erasektoris			
Tegevus	Indikaatorid	Lisakulu	Tähtaeg	Täitjad
4.1. Ettevõtjatele kavandatud seminarisarja väljatöötamine ja korraldamine, sh ettevõtjate teavitamine OECD altkäemaksuvastase konventsiooni printsiipidest	<p>Täidetud</p> <p>Justiitsministeerium koos Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ning MTÜ-ga Korruptsioonivaba Eesti alustas 2009. aastal seminarisarja „Aus ärikeskkond“.</p> <ol style="list-style-type: none"> 17.02.09 seminar „Kartellikuriteod Eestis ning nende vastane leebusprogramm“. Seminari ettekannetega on võimalik tutvuda veebis. 17.02.10 seminar „Aus äritegevus riikides, kui aus äri pole võimalik“. Seminaril päevakava on veebis. 	2009: 21 500 2008: 9650	2009	Justiitsministeerium
4.2. Leebusprogrammi rakendamiseks ettevõtjate teavitamine, sh ettevõtjatele suunatud rahvusvahelise konverentsi korraldamine	<p>Täidetud</p> <p>(Lisatud 2010)</p> <p>2010. a toimusid järgmised tegevused ettevõtjate teadlikkuse tõstmiseks:</p> <ul style="list-style-type: none"> 03.03 ÄP seminar, ettekanne „Leebusprogrammi eesmärgid ja vahendid“ 07.04 Piirkondlik konkurentsipäev Tartus, ettekanne „Keelatud kokkulepped ja leebusprogramm“ 15.04 Advokaadibüroo kliendiseminar „Uus vahend kartellide avastamiseks – leebusprogramm“ 29.09 Riigiasutuste ühisfoorumil ettekanne „Keelatud kokkulepped ja leebusprogramm“ 16.12 ÄP konverentsil ettekanne „Mida pidada silmas et hinnakujundusest ei tärkaks kartellikokkulepe?“ <p>Samuti koostas Konkurentsiamet koos Riigiprokuratuuriga kartellide, sh leebusprogrammi kohta abimaterjali ajakirjanikele.</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid:</p> <p>Täidetud</p> <ul style="list-style-type: none"> 17.02.2009 toimus seminar „Kartellikuriteod Eestis ning nende vastane leebusprogramm“ (vt 4.1.). 30.04.2009 toimus Eesti Juristide Liidu vastavateemaline seminar peaprokuröri ja Konkurentsiameti osavõtul. <p>Lisaks on 2010 a jooksul plaanis järgmised seminarid:</p> <ul style="list-style-type: none"> 03.03.10 Äripäeva korraldatav leebusprogrammi seminar – ettekanded Konkurentsiameti esindajatelt. Sihtgrupp on advokaadid (õigusteenuste osutajad), ettevõtjad jne. 10.03.2010 Konkurentsiameti korraldatav regionaalne konkurentsipäev Tartus, kus muude teemade kõrval käsitletakse ka leebusprogrammiga seotud teemasid. 11.2010 Konkurentsipäev novembris. Sihtgrupp: ettevõtjad, advokaadid, ettevõtjate liidud, organisatsioonid. Konkurentsipäev on iga-aastane üritus, kus kajastatakse selle aasta aktuaalseid teemasid. Ka 2008 ja 2009 aasta konverentsidel oli juttu leebusest. 	Asutuste tegevuskulud	2009	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

	26.02.2009 EPL-s ilmus Tanel Kalmeti artikkel „Kartellimeistrid ei ole majandusmootorid“. Konkurentsiameti kodulehel on kavas teha eraldi jaotus leebusele (seadusandlus, selgitused, kontaktid jms).			
4.3. Koolitused ajakirjanikele (sh maakonnaajakirjanikele) uuriva ajakirjanduse edendamiseks	Täidetud JuM ja Korruptsioonivaba Eesti (KVE) vahel sõlmiti 18.12.2008. a riigieelarvelise eraldise kasutamise leping nr 1/128-08. Lepingu eesmärgiks oli korruptsiooni ulatuse kaardistamine Eesti ajakirjanduses, ajakirjanike korruptsiooni- ja eetikaalase teadlikkuse suurendamine ning uuriva ajakirjanduse edendamine. Lepingu sisuks oli kaks tegevust: 1) korruptsiooniprobleemi analüüs ajakirjanduses; 2) koolitused ajakirjanikele uuriva ajakirjanduse edendamiseks. Koolitused viidi läbi 24.11.2009 Tartus ja 27.11.2009 Tallinnas. Koolitustel osales 40 osavõtjat 21 toimetusest ja meediaorganisatsioonist; lisaks osavõtjad muudest organisatsioonidest. Seminaril käsitleti kahte teemat: 1) korruptsiooni võimalikkusest ajakirjanduses; 2) korruptsiooni kajastamisest ajakirjanduses. Samas tuleks jätkata tegevustega meedia korruptsiooniteadlikkuse alal (nt näidetel põhineva huvide konflikti käsiraamatu koostamine ajakirjanikele).	2009: 30 000	2009-2012	Ühing Korruptsioonivaba Eesti
4.5. Korruptsiooni ja pettuste leviku kaardistamine erasektoris	Osaliselt täidetud (lisatud 2010) Vt p 7.1. 2010. a tabelist. Kuna kolme sihtrühma korruptsiooniuuring viidi läbi, mis hõlmab endas ka erasektori korruptsiooni kaardistamist (s.h ettevõtjate vahel toimuvate korruptiivsete suhete kaardistamist), siis võib tegevuse osaliselt täidetuks lugeda. Küll aga on vajalik jätkata lisaressursside otsimist spetsiifilise korruptsiooniuuringu läbiviimiseks erasektoris. Järeldused 2009. a kohta olid: Täitmata Uuringu eesmärk oleks olnud anda vastus, kui ulatuslik on ning mis vormis avaldub korruptsioon erasektoris. Uuring jäi ära, kuna riigieelarves vastavat raha polnud ning TOF uuringu läbiviimist ei toetanud. Eraldi uuringut seega läbi ei viida ning piirdatakse JuM regulaarse korruptsiooniuuringuga (vt strateegia rakendusplaani tegevus 7.1.), kus üheks sihtrühmaks on erasektor.		2009	Justiitsministeerium
II EESMÄRK	HUVIDE KONFLIKTI VÄLTIMINE NING AVALIKU SEKTORI TÖÖTAJATE KORRUPTSIOONIVASTASE HOIAKU TUGEVDAMINE JA EETILISE KÄITUMISE EDENDAMINE			
5. Meede	Õigusliku regulatsiooni korrastamine huvide konflikti ja korruptsiooni vältimiseks			
5.1. Uue korruptsioonivastase seaduse väljatöötamine, mis hõlmaks nii huvide konflikti ennetamise muudetud regulatsiooni kui majanduslike huvide deklareerimise uut korraldust	Osaliselt täidetud Vabariigi Valitsus esitas Riigikogule uue korruptsioonivastase seaduse eelnõu (539 SE), mille esimene lugemine toimus Riigikogus 16.09.2009. Tegevuse saab täidetuks lugeda siis, kui seadus on jõustunud	JuM tegevuskulud	2009	Justiitsministeerium
5.2. Majanduslike huvide deklaratsioonide andmekogu	Täitmata On seotud korruptsioonivastase seaduse eelnõu menetlemisega, vt p 5.1.	Kulutusi pole tehtud,	2009-2010	Justiitsministeerium

asutamine		hinnang kulutustele on 2,5 miljonit krooni		
6. Meede	Avaliku sektori töötajate korrupsiooni- ja eetikaalase teadlikkuse suurendamine			
6.3. Eetikakoolituste korraldamine erinevatele avaliku sektori organisatsioonide töötajatele (sh avalikele teenistujatele)	<p>Täidetud (lisatud 2010) Avaliku eetika koolituste sihtrühma on laiendatud avaliku sektori töötajatele, sh:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) riigiasutuste ja põhiseaduslike institutsioonide töötajatele; 2) KOV asutuste ametnikele; 3) riigi- ja KOV asutuste hallatavate asutuste töötajatele; 4) valla- ja linnavolikogude liikmetele; 5) MTÜ-de liikmetele; 6) riigi ja KOV osalusega ettevõtete töötajatele. <p>Samuti ajakohastati 2010. a avaliku teenistuse eetika koolitusprogrammi ja töötati välja teistele avaliku sektori sihtgruppidele suunatud 1-päevane avaliku sektori eetika koolitusprogramm. Uuendatud avaliku teenistuse eetika koolitusprogramm koosneb kahest moodulist, millest esimene keskendub ametnikueetika baasteadmistele ja teine ametnikueetika teemadest süvitsi huvitatud ametnikele. 2010. a viidi läbi 4 avaliku teenistuse eetika I mooduli koolitust 86 osalejale, 1 avaliku teenistuse eetika II mooduli koolitust 21 osalejale ja 3 avaliku sektori eetikakoolitust 47 osalejale. Eetikakoolitustel osalenute koguarv 2010 a oli 154, kellest 47 oli laiendatud sihtrühmast.</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Osaliselt täidetud</p> <p>2009. aastal toimusid avaliku teenistuse eetikakoolitused lähtudes 8.08.2008. a Riigikantselei ja Sisekaitseakadeemia vahel sõlmitud lepingust eetikakoolituste läbiviimiseks perioodil 2008-2009. Lisaks sõlmiti lepingu muudatus ühe täiendava koolituse läbiviimiseks 2009. aastal. 2009. aastal korraldati 7 kahepäevast eetikakoolitust, milles osales 158 avalikku teenistajat riigi- ja kohaliku omavalitsuse ametiasutustest.</p> <p>Rahandusministeerium kavandab avaliku eetika koolituste läbiviimist „Keskse koolituse“ programmi 2010-2011 tegevussuuna „Avaliku teenistuse ühtsed põhiväärtused ja eetika“ raames. 2010. aastal laiendatakse avaliku eetika koolituse sihtrühmi kõigile avaliku sektori töötajatele, sh:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) riigiasutuste ja põhiseaduslike institutsioonide töötajatele; 2) KOV asutuste ametnikele; 3) riigi- ja KOV asutuste hallatavate asutuste töötajatele; 4) valla- ja linnavolikogude liikmetele; 5) MTÜ-de liikmetele; 6) riigi ja KOV osalusega ettevõtete töötajatele; 7) vajadusel teistele sihtrühmadele. <p>Koos eetikakoolituste sihtrühmade laiendamisega uuendatakse 2010. a ka eetikakoolituste programm.</p>	2010: 158 538,2	2009-2012	Riigikantselei >> Rahandusministeerium*
		2009: 278 778,7		*Vastavalt Vabariigi Valitsuse seaduse ning riigiteenistujate ametinimetuste ja palgaastmestiku seaduse muutmise seadusele anti avaliku teenistuse arendamise (sh avaliku teenistuse eetika) valdkond alates 1. jaanuarist 2010. a Rahandusministeeriumi valitsemisalasse ja Riigikantselei vastavad ülesanded Rahandusministeeriumile.
		Struktuurifondide vahendid (Inimressursi arendamise rakenduskaava prioriteetse suuna "Suurem haldusvõimekus" programm "Keskne koolitus 2010-2011")		

7. Meede	Korruptsiooni- ja eetikaalaste uuringute korraldamine			
7.2. Ametnike rolle ja hoiakuid kaardistava kordusuuringu korraldamine	Täidetud Uuring on läbi viidud ja avalikustatud.	162 840 Struktuurifondide vahendid (Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna "Suurem haldusvõimekus" programm "Keskne koolitus")	2009	Riigikantselei
7.3. Teavitaja kaitse süsteemi vajalikkuse ning sobivuse analüüs: avaliku ja erasektori organisatsioonide kaardistamine	Täidetud Analüüs viidi läbi uut korruptsioonivastast eelnõud koostades ja tulemused on kajastatud eelnõu seletuskirjas . Lisaks viis Leno Saarniit ühingu Korruptsioonivaba Eesti tellimisel läbi teavitaja kaitse süsteemi vajalikkuse uuringu, mille kokkuvõte on veebis . Uuringus jõuti järeldusele, et eraldi teavitajakaitse seadust Eestis luua ei ole vaja.	JuM tegevusekulud	2009	Justiitsministeerium
III EESMÄRK	KORRUPTSIOONI VÄLTIMINE KOHALIKES OMAVALITSUSTES			
8. Meede	KOV kohta käiva info kättesaadavuse parandamine			
8.1. Lepingulise delegerimise korruptsioonitundlikkuse analüüs	Täidetud Justiitsministeeriumis valmis vastav analüüs 2010. aasta alguses. Uuringust selgus, et peamised korruptsiooni soodustavad tegurid KOV hangetega seoses on ametnike suur töökoormus ning ettevõtjate surve ametnikele, samuti hankereeglite mitmetimõistetavus ning info kättesaadavuse probleemid. Nn erasektori korruptsiooni näidetena toodi ettevõtjate vahelisi konsultatsioone ja kokkuleppeid; endiste ametnike loodud konsultatsioonifirmade kasutamine; madalast hinnast tingitud maksupettuseid; ning järelevalvega seotud riske. Ametnikepoolse korruptsiooni näidetena toodi ettevõtjate kõrvaldamist hankest formaalsetel põhjustel; hankeobjekti tükeldamist; lisatööde tellimist; eelinformatsiooni jagamist „lemmikettevõtjatele“; järelevalvega seotud riske ning poliitiliste suunistega hankeid. Lisaks on Riigikontroll viinud läbi KOVi puudutava auditi "Kultuuri- spordi- ja noorsootöö rahastamine valdades ja linnades" (<i>seni veel avaldamata</i>) ning Praxis Siseministeeriumi tellimisel uuringu "Kohaliku omavalitsuse üksuste avalike teenuste lepinguline delegerimine kodanikeühendustele".	JuM tegevuskulud	2009	Justiitsministeerium
9. Meede	KOV-de kontrollisüsteemi parandamine			

<p>9.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (KOFs) eelnõu ettevalmistamine</p>	<p>Täidetud Antud tegevusel on kaks indikaatorit, millest mõlemad võib lugeda täidetuks.</p> <p><i>1. indikaator: KOFs on esitatud menetlemiseks Riigikogule.</i> KOFs esimene lugemine toimus Riigikogus 13.10.2008 (366 SE). Eelnõud on Riigikogu rahanduskomisjonis arutatud mitmeid kordi ning eelnõu täiendamine jätkub (27.01.2010 eelnõu II lugemine katkestati seoses lisanduvate muudatustega).</p> <p><i>2. indikaator: Audiitorkontrolli läbiviimine KOV majandusaasta aruande kohta on tehtud kohustuslikuks.</i> Audiitortegevuse seaduse eelnõu võeti Riigikogus vastu 27.01.2010 (48 SE), millega muudeti audiitorkontroll KOV-des kohustuslikuks (§ 91).</p>	<p>RaM tegevuskulud</p>	<p>2009</p>	<p>Rahandusministeerium</p>
<p>IV EESMÄRK</p>				
<p>KORRUPTSIOONI VÄLTIMINE TERVISHOIOUS</p>				
<p>10. Meede</p>				
<p>Info saamine korruptsiooni ulatuse kohta tervishoious</p>				
<p>10.1. Tervishoiu korruptsiooniprobleemi põhjalik kaardistamine ning korruptsioonivastase strateegia täiendamine (vajadusel eraldi tegevuskava loomine), võttes arvesse ka rahvusvahelise meditsiinipettuste vastase võrgustiku (NHS) kogemusi</p>	<p>Osaliselt täidetud (lisatud 2010) 2010 aastal sõlmis JuM lepingu Tartu Ülikooli RAKE ning Ernst&Youngiga, kes viivad Euroopa Sotsiaalfondist rahastatava projekti raames läbi uuringu „Tervishoiousüsteemi pettused ja riskid“. Uuringu üldeesmärgiks on kaardistada riikliku tervishoiousüsteemi suuremad korruptsiooniriskid ning pakkuda välja meetmed koos ajakavaga nende lahendamiseks. Uuring valmib 15.07.2011.</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Täitmata Finantsilistel põhjustel ei olud võimalik 2009. aastal eriuuringut läbi viia ning tegevused on planeeritud 2010. aasta eelarvesse, eeldusel et TOF rahataotlus rahuldatakse.</p> <p>Sotsiaalministeerium ja Haigekassa viisid läbi uuringu elanike hinnangutest arstiabile, kus esmakordselt käsitleti ka korruptsiooniteemat. Sealt selgus, et 12% elanikest on teinud meditsiinitöötajale kingituse, vastuteene mõne teenuse saamiseks.</p> <p>Ettepanek Sotsiaalministeeriumile Kaardistada suurimad korruptsiooniriskid tervishoious ning sõltumata uuringu toimumisest esitada Justiitsministeeriumile 2010. aasta oktoobriks sisend korruptsioonivastase strateegia täiendamiseks.</p>	<p>2010: 500 000</p>	<p>2009</p>	<p>Sotsiaalministeerium Justiitsministeerium</p>
<p>12. Meede</p>				
<p>Läbipaistvuse suurendamine teenuste osutamisel</p>				
<p>12.1. SoM 22.06.04 määruse nr 85 täiendamine, et vältida pettust tõendite väljastamisel</p>	<p>Täitmata</p> <p>(Lisatud 2010) SoM analüüsis 2010. a tervisetõendite valdkonda laiemalt ning jätkab teemaga 2011. a. SoM tegi ettepaneku tõendi asendamiseks töövõimetuslehega, millega kaasneb SoM-i hinnangul võimalus seadusekohaseks järelevalveks haiguslehe väljastamise põhjendatuse üle. Õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmist kontrollib haigekassa, kellel on õigus teha haiguslehtede põhjendatuse kontrolliks kliinilisi auditeid. Samas võimaldab JuM hinnangul haigusleht siiski isikul menetlustoimingutest kõrvale hoiduda, kuna vabastus töölt laieneb automaatselt ka menetlustoimingutel osalemisele. JuM</p>	<p>SoM tegevuskulud</p>	<p>2009</p>	<p>Sotsiaalministeerium</p>

	<p>tellimisel valmib 2011. aasta lõpuks Euroopa Sotsiaalfondist rahastatav uuring „Tervishoiusüsteemi pettused ja riskid“, uuringu partneriks on Sotsiaalministeerium. Uuringu raames tehakse uurijate poolt lisaks probleemi analüüsile ka täpsemad ettepanekud tervishoiutöötajate korrupsiooniriskide vähendamiseks. s.h. tervisetöendite teemal. Seega on lõplikud lahendused käesolevas küsimuses seotud nimetatud uuringu valmimisega. Jääb jõesse ettepanek SoM-le arstide teadlikkuse tõstmiseks, valmimise järgselt, 2011. a lõpus ja edaspidi uuringus tehtud ettepanekute rakendamine.</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Täitmata SoM jõudis 2009. a toimunud ümarlaua tulemusel järeldusele, et määrust muuta ei ole vaja, et täpsustada, millisel juhul on lubatud menetlustoimingult puudumine. Peamiseks põhjuseks on, et loetelu ei ole meditsiiniliselt võimalik tekitada.</p> <p>Ettepanek Sotsiaalministeeriumile Kuna fiktiivsete töendite väljastamine kahjustab nii õigusemõistmise kui tervishoiu usaldusväarsust, tuleb SoM-l pakkuda 2010 a oktoobriks välja (vt p 10.1 toodud ettepaneku raames) selged lahendused olukorra parandamiseks ja arstide poolt väljastatavate töendite süsteemi korrastamiseks, nt arstide jt teadlikkuse tõstmine töendi väljastamisel, järelevalve tõhustamine, õiguslikud muudatused jms.</p>			
V EESMÄRK KORRUPTSIOONI VÄLTIMINE RIIGI JA KOHALIKE OMAVALITSUSTE ASUTATUD SIHTASUTUSTES				
14. Meede Kontrolli tugevdamine riigi asutatud sihtasutuste üle				
14.1. Ministeeriumidele uue riigivara seadusega otsese õiguse andmine sihtasutuste (sh ka nt sihtasutuste juhtimise) auditeerimiseks	<p>Osaliselt täidetud Tegevusel 14.1 on 3 indikaatorit, millest esimese võib lugeda täidetuks, teiste kohta on veel vara järeldusi teha.</p> <p><i>1. indikaator: Uue riigivara seadusega on ministeeriumidel SA auditeerimise õigus.</i> 01.01.2010 jõustus uus riigivara seadus. Selles on sätestatud sisekontrolli ning siseauditi põhimõtted riigi asutatud sihtasutustes. Seaduse kohaselt on osaluse valitsejal või asutajaõiguste teostajal õigus nõuda erikontrolli läbiviimist ning kasutada selleks enda poolt juhitava asutuse struktuuriüksust (§ 87).</p> <p><i>2. indikaator: SA auditite arvu suurenemine ja auditite sisulise kvaliteedi tõus.</i> <i>3. indikaator: Audititulemuste kasutamine SA tegevuse suunamisel, seaduslikkuse hindamisel ning läbipaistvamaks muutmisel.</i></p> <p>Kuna eelnõu rakendusaeag on olnud väga lühike, ei ole võimalik hinnata auditite sisulise kvaliteedi tõusu ning teisi strateegias ettenähtud tulemusi (nt audititulemuste kasutamine SA tegevuse suunamisel, seaduslikkuse hindamisel ning läbipaistvamaks muutmisel).</p> <p>Ettepanek</p>	RaM tegevuskulud	2009	Rahandusministeerium

	RaM viib 2012. aasta lõpuks läbi analüüsi, kus hindab eelnõu rakendumist ning vaatab, kui aktiivselt on auditeid läbi viidud, hindab nende sisulist kvaliteeti ning analüüsib audititulemuste kasutamist SA-de tegevuse suunamisel. Strateegia lõpparuande koostamisel esitab RaM indikaatorite 2 ja 3 kohta põhjaliku tagasiside.			
14.2. Riigivaraseaduses ministri kohustuste täpsustamine riigi osalusega sihtasutuste asutajaõiguse teostamisel	Täidetud P 14.1. viidatud eelnõus on ministri kohustusi täpsustatud. Vastavalt §-le 9 peab osaluse valitseja ning asutaja- või liikmeõiguste teostaja tagama äriseadustiku, sihtasutuste seaduse, mittetulundusühingute seaduse ja muude õigusaktidega äriühingu aktsionärile või osanikule, sihtasutuse asutajale või mittetulundusühingu liikmele pandud õiguste ja kohustuste täitmise, määratlema riiklikest arengukavadest ja muudest dokumentidest tulenevalt äriühingu, sihtasutuse või mittetulundusühingu strateegilised eesmärgid ning kontrollima ja hindama nende saavutamist.	RaM tegevuskulud	2009	Rahandusministeerium
VI EESMÄRK	KORRUPTSIOONI VÄLTIMINE JUHTIMISOIGUSE TAOTLEMISEL, TEHNOÜLEVAATUSEL JA SÕIDUKITE REGISTREERIMISEL			
15. Meede	Järelevalve suurendamine juhtide koolitamise ja juhtimisõiguse taotlemise üle			
15.2. Biomeetriliste identifitseerimiseseadmete kasutuselevõtt	Täitmata (lisatud 2010) Uus liiklusseadus jõustub 01.07.2011. Täiendav riistvara paigaldatakse teooriaklassidesse 2011. aasta I poolaastal. Süsteem rakendub 01.07.2011. Järeldused 2009. a kohta olid: Täitmata Õiguslik alus biomeetriliste seadmete kasutuselevõtuks tekib Riigikogus menetluses oleva liiklusseaduse (LS) (475 SE II-1) jõustumisel (§ 171 lg 4). Biomeetria rakenduse tarkvaralahendus soetati riigihanke raames (leping sõlmitud 20.10.08 Speed Identity ABga), ülejäänud rakendustarkvaraarendus on kavandatud 2010 a II kvartalis.	Näobiomeetria: 80 000	Näobiomeetria: 2009 Sõrmejälje biomeetria: 2010	MKM
16. Meede	Järelevalve suurendamine tehnöülevaatuse ja sõidukite registreerimise üle			
16.1. Elektroonilise valve kasutuselevõtt tehnöülevaatuspunktid	Täitmata (lisatud 2010) Seoses uue liiklusseaduse edasilükkumisega on elektroonilise valve kasutuselevõtt lubatud mitte 1. jaanuarist vaid alates 1. juulist. Täitmata Õiguslik alus biomeetriliste seadmete kasutuselevõtuks tekib Riigikogus menetluses oleva liiklusseaduse (LS) (475 SE II-1) jõustumisel (§ 187 lg 3).	(Lisatud 2010) 50 000 krooni	2009	MKM
VII EESMÄRK	KORRUPTSIOONI VÄLTIMINE POLIITILISTE PARTEIDE RAHASTAMISEL			
18. Meede	Erakondade valimisreklamile selgemate piirangute kehtestamine			
18.1. Senisest läbimöeldumate ja selgemate piirangute kehtestamine valimisreklamile	Täitmata (Lisatud 2010) Riigikohtu üldkogu leidis oma 01.07.2010 otsuses 3-4-1-33-09, et poliitilist välireklaami keelustavad sätted ei ole põhiseadusega vastuolus ning õiguskantsleri taotlus tuleb jätta rahuldamata. Õiguskantsler leidis, et poliitilise välireklaami keeld aktiivse agitatsiooni ajal riivab PS §-dest 57, 60 ja 156 tulenevaid valimisõigusi ning on seega põhiseadusega vastuolus. Vastavat eelnõud pole riigikogus edasi menetletud.	Riigikogu kantselei tegevuskulud	2009	Justiitsministeerium

	<p>Järeldused 2009. a kohta olid: Täitmata Valimisreklaami piirangud on sätestatud Euroopa Parlamendi valimise seaduses, kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduses ja Riigikogu valimise seaduses. Põhiseaduskomisjon algatas eelnõude menetlemise juunis, 2008 seoses õiguskantsleri ettepanekuga muuta nimetatud seadused vastavaks põhiseadusele. Eelnõu (338 SE) läbis Riigikogus esimese lugemise novembris, 2008. Eelnõuga kaotatakse 45-päeva (aktiivse agitatsiooni aeg) piirang poliitilisele välireklaamile. Seletuskirjas ei ole viiteid sellele, nagu oleks kaalutud piirangute kehtestamist reklaami mahule ja suurusele, nagu näeb ette p 18.1 indikaator.</p> <p>Kuna Riigikogu ei ole edasi menetlenud seaduse eelnõu, pöördus õiguskantsler 18.12.2009 Riigikohtusse taotlusega poliitilise välireklaami põhiseadusvastaste sätete kehtetuks tunnistamiseks (aktiivse valimisagitatsiooni ajal poliitilise välireklaami täielik keelustamine ning keelu rikkumise eest vastutuse sätestamine on põhiseadusega vastuolus).</p>			
19. Meede	Kontrolli tõhustamine erakondade rahastamise üle			
<p>19.1. Erakondade rahastamise kontrollorganile järelauditi tellimise õiguse andmine</p>	<p>Osaliselt täidetud</p> <p>(Lisatud 2010) EKS muudatus (RT I, 10.12.2010, 1) jõustub 2011. aasta 1. aprillil.</p> <p>Kuigi EKS muutmise eelnõu kohaselt ei ole kontrollorganil (sõltumatu ja iseseisev erakondade rahastamise järelevalve komisjon) kohustust tellida järelauditi, ei keela seadus tal selle tegemist, kui see peaks vajalikuks osutama. Kontrollorganil on võimalik küsitleda annetajat (§ 12⁸ lg 3 + § 12¹¹ lg 3) ning annetuse vastuvõtjat (§ 12⁸ lg-d 2 ja 3 + § 12¹¹ lg 1 p 5) ning nõuda asjassepuutuvaid dokumente. Lisaks on maksukorralduse seaduse § 29 p 32 kohaselt kontrollorganil õigus pöörduda Maksu-ja Tolliameti poole, et saada infot ulatuses, mis on vajalik komisjonile erakonnaseadusega pandud ülesannete täitmiseks. Kontrollorgan saab ise kontrollida erakonda, erakonnanimikirjas kandideerinud isikut, valimisliitu, valimisliidu nimekirjas kandideerinud isikut ja üksikkandidaati, võrrelda valimiskampaania aruannet majandusaasta aruande ning annetuste registriga (ainult erakonnal on vastav register). Kontrollorgan saab võtta tööle isikuid, kes on pädevad auditi tegemiseks ning seeläbi puudub vajadus kohustada seadusega järelauditi tegemist. Selleks ülesandeks tuleb riigieelarvest komisjonile raha eraldada.</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Osaliselt täidetud JuM valmistas ette erakonnaseaduse ja sellega seonduvate teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu, Riigikogus võeti eelnõu (655 SE) menetlusse 11.01.2010. Käesoleva eesmärgi punktid 19.1.-19.6. on kõik seotud nimetatud eelnõuga. Vastavalt eelnõule ei ole kontrollorganil (Vabariigi Valimiskomisjonile) õigus tellida järelauditi, küll aga võib ta kahtluste tekkimisel kontrollida näiteks annetaja tuludeklaratsiooni andmeid ning aruannete, annetuste ja liikmemaksude kontrollimisel nõuda erakonnalt, valimisliidult, üksikkandidaadilt ja kolmandatelt isikutelt asjassepuutuvaid dokumente (§ 12¹⁰). Kuna Vabariigi Valimiskomisjonil on eelnõu kohaselt õigus ise kontrollida erakondi, üksikkandidaate ja valimisliite,</p>	<p>JuM tegevuskulud</p>	<p>2009</p>	<p>Justiitsministeerium</p>

	puudub vajadus järelauditi instituudi järele.			
19.2. Erakonna rahastamise kontrollorgani pädevuse laiendamine	<p>Täidetud (lisatud 2010) Kontrollorgani pädevust on laiendatud võrreldes varasema kontrollorgani (riigikogu korruptsioonivastase seaduse kohaldamise erikomisjon) pädevusega. Kontrollorgani pädevust reguleerivad § 12¹⁰, 12¹¹), mis kohustab komisjoni rikkumise avastamisel teha ettekirjutusi, määrata sunniraha (asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras kuni 6400 eurot) ning viivist (kui EKS § 12¹¹ lõike 1 punktis 4 sätestatud ettekirjutust ettekirjutuses sätestatud tähtpäevaks ei täideta, peab erakond maksma riigieelarvesse kantava summa jäägil viivist 0,85 protsenti iga maksmisega viivitatud kalendripäeva eest). Kontrollorgani ettekirjutuse peale on võimalik pöörduda halduskohtusse kaebusega (kui EKS § 12¹³).</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Osaliselt täidetud Kuna eelnõu sisulise aruteluni Riigikogus pole veel jõutud, ei ole võimalik teha järeldusi kontrollorgani järelevalve kvaliteedi üle, küll aga on vastavalt eelnõule selle pädevus laiem kui seni. Eelnõuga viiakse erakondade rahastamise kontrolli pädevus Riigikogu korruptsioonivastase seaduse kohaldamise erikomisjonilt Vabariigi Valimiskomisjoni pädevusse. Kontrollorgani pädevus on toodud eelnõu §-s 12¹⁰. Kontrollorgani pädevust laiendatakse haldussunniga (ettekirjutus, sunniraha), lisaks võib kontrollorgan nõuda Maksu-ja Tolliametilt andmeid annetaja tuludeklaratsioonist, et võrrelda annetuse suurus annetaja varandusliku seisuga.</p>		2009	Justiitsministeerium (Toodud meetmed ning tegevused eeldavad erakonnaseaduse muudatusi, mille ettevalmistamise eest vastutab Justiitsministeerium. Erakonna kontrollorgani moodustamise ja pädevuse põhimõtetes kokkuleppimine on siiski Riigikogu üleanne.)
19.3. Erakondade aastaaruannete, valimiskulutuste aruannete ja annetuste registri õigeaegne ja korrektne avalikustamine	<p>Täidetud (lisatud 2010)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Majandusaasta aruanded: lisaks alltoodule (2009 a aruandes), kajastatakse erakonna majandusaasta aruandes ka erakonna sidusorganisatsiooni poolt erakonna eesmärkide saavutamiseks tehtud kulutused (EKS §§ 12⁹ lg 4). • Annetused: Kui keelatud annetus on jäetud riigieelarvesse kandmata (§12⁴ lg 1 ja 2), teeb komisjon ettekirjutuse vastav kohustus täita (§ 12¹¹ lg 1 p 3 ja 4). Ettekirjutuse mittetäitmisel määratakse riigieelarvesse kantava summa jäägil viivist 0,85 protsenti iga maksmisega viivitatud kalendripäeva eest § 12¹² lg 2). <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Osaliselt täidetud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Majandusaasta aruanded: vastavalt eelnõu §-le 12⁹ esitab erakond majandusaastaaruande 30. juuniks kohtu registriosakonnale, kes avalikustab aruande mittetulundusühingute ja sihtasutuste veebipäringusüsteemis. Majandusaasta aruande esitamata jätmisel kohaldatakse mittetulundusühingute seadust, mille tulemusel võidakse erakonna tegevus lõpetada. Kui erakond jätab seaduses sätestatud tähtaja möödumisest alates kuue kuu jooksul majandusaasta aruande tähtaegselt registripidajale (kohtu registriosakond) esitamata, kohustab registripidaja teda registrist kustutamise hoiatusel esitama majandusaasta aruande määratud tähtaja jooksul (MTÜS § 36¹). • Valimiskampaania aruanded: vastavalt eelnõu §-le 12⁸ esitab erakond Vabariigi Valimiskomisjonile kampaaniaaruande ühe kuu jooksul arvates valimispäevast. Valimiskampaania aruande mittetähtaegselt esitamisel saab kontrollorgan teha erakonnale ettekirjutuse ning määrata sunniraha. 	JuM tegevuskulud	2009	Justiitsministeerium

	<ul style="list-style-type: none"> Annetused: vastavalt eelnõu §-le 12³ avalikustab erakond temale tehtud <u>annetused</u> ja tasutud <u>liikmemaksud</u> kvartali esimese kuu kümnendal kuupäeval veebilehel peetavas annetuste registris. Juhul, kui erakond jätab annetuse avalikustamata, on tegemist keelatud annetusega (§ 12¹¹ lg 1 p 3 ja § 12⁴) - keelatud annetus tuleb kanda kolmekordselt riigieelarvesse. 			
19.4. Erakondade rahastamisreeglite rikkumisega seotud karistusõiguslike meetmete piisavuse analüüsimine	<p>Täidetud</p> <p>(Lisatud 2010)</p> <p>Seadusega tunnistatakse KarS § 402² kehtetuks. Ettekirjutuse täitmata jätmist ei ole proportsionaalne lugeda kuriteoks, küllaldane on väärtteovastutus. Keelatud annetuse vastuvõtmise korral võivad teatud lisatingimuste täitmise korral olla kohaldatavad usalduse kuritarvitamise, keelatud majandustegevuse ja mõjuvõimuga kauplemise koosseisud. Kuigi kaotatakse konkreetne kriminaalkoosseis, on kriminaalvastutus kohaldatav spetsiifilistel juhtudel ja vaevarikka kriminaalmenetlusest haldusjärelevalve koos väärtteovastutusega üldjuhul.</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Täidetud Erakondade rahastamisreeglite rikkumisega seotud karistusõiguslike meetmeid analüüsi eelnõu koostamise käigus ning tulemused on kajastatud seletuskirjas. Karistussätteid on eelnõus muudetud.</p>	JuM tegevuskulud	2009	Justiitsministeerium
19.5. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse analüüs ning võimalik laiendamine MTÜ-dele (erakondadele)	<p>Täidetud (lisatud 2010)</p> <p>Rahapesu andmebüroo (RAB) analüüsis olukorda koos RaM-iga ning otsustati muuta rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadust, mis võimaldaks seada MTÜdele kohustuse sularahatehingutest RAB-i teavitada. Eelnõu valmistatakse ette 2011 a I p/a.</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Täitmata Eelnõu analüüsi ei ole läbi viidud (kas laiendada MTÜ-dele RAB-i informeerimiskohustust üle 100 000 krooniste sularahatehingute puhul).</p> <p>Ettepanek Rahandusministeeriumile Viia vastav analüüs läbi ning tulemused avalikustada 2010. aasta lõpuks.</p>	RaM tegevuskulud	2009	Rahandusministeerium
19.6. Erakonnaga seotud organisatsioonidele selgete rahastamisreeglite kehtestamine	<p>Täidetud (lisatud 2010)</p> <p>Seaduse (§ 12⁶) kohaselt laienevad erakonna sidusorganisatsioonile samad annetusele kehtestatud nõuded mis erakonnalegi. Erakonna sidusorganisatsioon on sihtasutus või mittetulundusühing, mille asutaja või liige erakond on ning mille tegevus on suunatud EKS §-s 1 nimetatud erakonna eesmärkide saavutamisele. Erakonna annetused erakonna sidusorganisatsioonile on lubatud. Erakonna sidusorganisatsiooniks ei ole Euroopa tasandi poliitiline sihtasutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 2004/2003 „Euroopa tasandi erakondi reguleerivate määruste ja erakondade rahastamise eeskirjade kohta” (ELT L 297, 15.11.2003, lk 1–4) mõistes. Erakond ei tohi olla ühegi muu juriidilise isiku aktsionär ega osanik, kuid tal on lubatud kaubelda väärtpaberitega väärtpaberiturul väärtpaberituru seaduse kohaselt, et osaleda majandustegevuses ning kasutada erakonna rahalisi vahendeid.</p>	JuM tegevuskulud	2009	Justiitsministeerium

	<p>Järeldused 2009. a kohta olid: Osaliselt täidetud Eelnõu kohaselt laienevad erakonna sidusorganisatsioonile samad annetusele kehtestatud nõuded mis erakonnalegi. Erakonna sidusorganisatsiooniks on sihtasutus ja mittetulundusühing, mille tegevus on suunatud erakonna eesmärkide saavutamisele ning mis on erakonna valitseva mõju alla. Muud sidusorganisatsiooni juriidilised vormid (nt AS) ei ole lubatud. Sidusorganisatsiooni poolt erakonna valimiskampaania läbiviimiseks tehtud kulud ja kasutatud vahendite päritolu tuleb kajastada valimiskampaania aruandes.</p>			
VIII EESMÄRK	KORRUPTSIOONIKURITEGUDE UURIMISE TÕHUSTAMINE			
20. Meede	Korruptsioonikuritegudele spetsialiseerumise tagamine menetlusasutustes			
20.2. Raskemate kuritegude menetlejate motivatsioonisüsteemi väljatöötamine	<p>Täidetud Vastavalt 2008. a välja töötatud hindamismudelile on politseiprefektuuride spetsialiseerunud uurijatel vastavalt töötulemustele võimalik saada motivatsioonitasu ning sellest lähtuvalt on korruptsioonikuritegude menetlejate töötasu kõrgem kui masskuritegude menetlejatel. 2009 aastal oli korruptsioonikuritegudele spetsialiseerunud uurijate keskmine töötasu 18 709 ning masskuritegude uurijatel 16 224 krooni. Täpsema ülevaate korruptsioonikuritegude uurimisest, sh uurijate motivatsioonisüsteemist annab JuM ja SiM (politsei) 2010 aastal koostatav analüüs vastavate kuritegude menetlemisest.</p>	SiM tegevuskulud	2009	Siseministerium
20.3. Uurijate ja prokuröride koolitamine avalik-õiguslikus sektori, juriidiliste isikute, erasektori korruptsiooni; jälitustegevuse alal korruptsioonikuritegude uurimisel. Parimate kogemuste jagamine uurimisasutuste (sh Kapo) vahel	<p>Täidetud (Lisatud 2010) Korruptsiooniurijatele toimusid 2010. a järgmised koolitused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ida prefektuur (majanduskaristusõiguse temaatikas kriminaalmenetluskoolitus, karistusõiguse koolitus, raha- ja korruptsioonikuritegudega tegelevate prokuröride ümarlaud, KAPO koolitus korruptsiooniohud politseis); 2. Lääne prefektuur (raha ja korruptsioonikuritegudega tegelevate prokuröride ümarlaud); 3. Lõuna prefektuur (raha ja korruptsioonikuritegudega tegelevate prokuröride ümarlaud); 4. Põhja prefektuur (raha ja korruptsioonikuritegudega tegelevate prokuröride ümarlaud, karistusõigus: kelmus, jälitustegevuse koolitus) <p>Prokuröridele toimusid 2010. a järgmised koolitused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jälitustegevuse koolitused: 19.03.2010 Tartus (osales 22 prokuröri) 26.03 Tallinnas (osales 18 prokuröri); 2. Korruptsioonikuritegude ümarlaud 08.04.2010 Tallinnas (osales 28 prokuröri). Muude teemade hulgas käsitleti jälitustegevuse planeerimise ja teostamise teemasid korruptsiooniasjades; 3. Riigikohtu koolitus „Ametialased ja majanduskuriteod“ (käsitleti muuhulgas ka juriidilise isiku vastutuse muudatusi puudutavaid küsimusi): 14.04.2010 Tartus (osales 9 prokuröri); 21.04.2010 Tallinnas (osales 10 prokuröri) 4. Prokurörid on osalenud ka politsei koolitustel: korruptsioonikuritegude 	2009: Politseiameti (4500) ja Riigiprokurat uuri tegevuskulud	2009-2012	Siseministerium Riigiprokuratuur

	<p>menetlemine 11.03.2010; pankroti temaatika koolitus majanduskuritegude talitusele 01.12.2010.</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Täidetud Uurijatele toimusid järgmised koolitused: 1) Korruptsioonimenetlejate teabepäev koostöös Kapoga (04.2009), ca 20 osalejat; 2) Majanduskuritegude menetlejate koolitus, kus ühe teemana käsitleti ka korruptsiooni süütegusid (05.2009), 35 osalejat; 3) Õppepäevad riigiprokuröridelt KAPO-le korruptsioonikuritegude teemal (jaanuar/veebbruar 2009); 4) Prokuröride loengud Politseiameti korraldatud koolitusel jälitustegevusest (15.12.2009).</p> <p>Prokuröridele toimusid järgnevad koolitused: 1) Riigikohtu koolitus „Jälitustegevuse kohtulik kontroll“ (13.03.2009) ning jälitustegevuse ümarlaud (20.11.2009), osales 10 prokuröri; 2) Majandus- ja korruptsioonikuritegudega tegelevate prokuröride ümarlaud (01.04.2009), osales 23 prokuröri.</p>			
21. Meede	Menetlusvõime tugevdamine korruptsioonikuritegudes			
21.1. Riski- või ohuanalüüside koostamine ning sellest tulenevalt ühiste töösuundade kokkuleppimine aasta alguses prokuratuuri ja uurimisasutuste vahel	<p>Täidetud KAPO 2009 ohuhinnangu põhjal lepidi Riigiprokuratuuriga ühised töösuunad kokku 27.01.2009, (06.08.2009 toimus poolaasta tulemuste ja ühiste töösuundade ülevaatamine).</p> <p>Politsei 2009 ohuhinnangu alusel lepidi ringkonnaprokuratuuride ja prefektuuride ühised töösuunad kokku jaanuaris 2009.</p>	Asutuste tegevuskulud	2008-2012	Riigiprokuratuur Politseiamet Kaitsepolitseiamet
21.2. Riigihangete teostamise nõuete rikkumise eest vastutuse selgem regulatsioon (KarS § 300 muutmine)	<p>Osaliselt täidetud (lisatud 2010) Eelnõu esitatakse valitsusele 2011. a sügisel.</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Osaliselt täidetud Vastav eelnõu on ettevalmistatud ja läbinud kooskõlastusringi. Seoses riigihangete seaduse eelnõu muudatustega esitatakse KarS § 300 muudatusettepanek valitsusele ühtse paketina hiljemalt 2011. aasta alguses, ent eelnõu tervikpakett valmistatakse RaM eestvedamisel ette 2010. aasta jooksul.</p>	JuM tegevuskulud	2009	Justiitsministeerium
21.3. Isikuandmete varjatud kogumise regulatsiooni korrastamine	<p>Osaliselt täidetud Vastav eelnõu on Riigikogu menetluses (286 SE).</p>	JuM tegevuskulud	2009	Justiitsministeerium

2008. AASTA ÜLEVAADE 2009. ja 2010. aasta täiendustega

EESMÄRK		KORRUPTSIOONI VÄLTIMINE ERA- JA MITTETULUNDUSSEKTORIS		
1. Meede	Konkurentsikuritegude ennetamine ja kriminaalmenetlusala suutlikkuse suurendamine konkurentsivõttegude menetlemisel			
Tegevus	Indikaatorid	Lisakulu	Tähtaeg	Täitjad
1.3. Koolituste korraldamine prokuröridele ja Konkurentsiameti menetlusõigusega ametnikele	<p>Täidetud</p> <p>(Lisatud 2010): 2010 a toimusid järgmised koolitused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Aktuaalsetest probleemidest karistusõiguses (18.03), osales 2 KA metnikku; 2) EnCase® Computer Forensics I kursus Inglismaal (6.-11.09), osales 1 ametnik; 3) EnCase® Computer Forensics II kursus Inglismaal (13.-16.09), osales 1 ametnik; <p>Prokuröridele vastavaid koolitusi 2010. a ei toimunud.</p> <p>(Lisatud 2009): Lisaks juba 2008 a aruandes toodud koolitusele, toimusid 2009 a järgmised koolitused:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Jälitustoimingute koolitus KA-s (KKP, 03.02.09), osales 7 KA ametnikku; 2) Rahvusvaheline kartelliseminar Peterburgis (19-20.05.09), osales 1 KA ametnik 3) Analüüsikoolitus KA-s (KKP, 12.06.09), 5 KA-st ja 1 Riigiprokuratuurist 4) Forensic IT koolitusprojekt konkurentsiametnikele, 3 moodulit, osales 1 KA ametnik 5) Rahvusvahelise konkurentsivõrgustiku (ICN) kartelliseminar Kairos (27-29.10.09), osales 1 KA ametnik; 6) Riigikohtu koolitus konkurentsivõrgustikust (01-02.10.2009), osales 1 prokurör. <p>*Järeldused 2008 a kohta olid: Täidetud Koolitused toimusid KA ametnikele järgmistel teemadel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) "Karistusseadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku rakendamine praktikas" (H. Särgava, 02.10.08), 15 ametnikule; 2) Rahvusvahelise konkurentsivõrgustiku (ICN) kartelliseminar Lissabonis (28-30.10.08), osales 1 ametnik; 3) "Küsitlemine seletuse võtmisel" (21.01.09), 17 ametnikule. <p>Lisaks osales üks riigiprokurör konkurentsialasel (konkurentsivõrgustik ja kartellikokkulepped) koolitusel.</p> <p>Kuna tegemist on jätkutegevusega kuni 2012. aastani, jätkuvad koolitused KA-s ja prokuröridele ka edaspidi.</p>	KA ja RP tegevuskulud	2008-2012	Riigiprokuratuur Konkurentsiamet
2. Meede	Korruptsiooniohu vähendamine mittetulundussektoris			
2.1. MTÜ-de rahastamissüsteemi korrastamine ja avalikustamise süsteemi loomine	<p>Osaliselt täidetud (Lisatud 2010):</p> <p>SiM on ette valmistanud kodanikuühiskonna arengukava 2011-2014, mille eesmärk 2, meede 3 on kodanikuühenduste riigi ja kohaliku omavalitsuste eelarvetest rahastamise korrastamine. See hõlmab ka tegevust nr 1 „Kodanikuühenduste riikliku rahastamise</p>	SiM tegevuskulud	2008	Siseministerium

	<p>korrastamise programmi elluviimine“, mille raames töötatakse välja juhendmaterjalid riigi- ja KOV eelarvetest kodanikuühenduste rahastamiseks.</p> <p>Järeldused 2009 a kohta olid Täitmata 2008. a SiM sellist süsteemi ei olnud loonud. Kodanikeühenduste riigieelarvelise rahastamise kontseptsioon (KRRK), mille SiM oli ette valmistanud ning mis VV 26.03.09 heaks kiitis, ei sisaldanud KOVde temaatikat, vaid piirdus üksnes riigieelarvest raha saavate MTÜdega. SiMga lepiti kokku, et vastav süsteem luuakse 2009. a, ent seda siiski ei tehtud. Täpsemalt pidi SiM 2009. a saatma Riigikantseleile kinnitamiseks KRRK rakendusprogrammi, mille raames töötatakse välja soovituslikud juhendmaterjalid KOV rahastamise praktikate ühtlustamiseks. Nimetatud rakendusprogramm on lõpliku kokkuleppe puudumise tõttu RaM-ga kinnitamiseks esitamata ning seetõttu lükkub ka juhise väljatöötamine edasi. SiMi hinnangul esitatakse kontseptsiooni rakendusprogramm Riigikantseleile 2010. a I kv.</p> <p>Ettepanek Siseministeriumile Töötada juhendmaterjalid KOVdele välja hiljemalt 2012. aastaks ning tutvustada neid KOVdele, ning luua vastav avalikustamise süsteem.</p> <p>*Järeldused 2008 a kohta olid: Täitmata Välja on töötatud kodanikeühenduste riigieelarvelise rahastamise kontseptsioon, mida arutati valitsuse 15.01.2009.a istungil, ent mida seoses erimeelsustega heaks ei kiidetud. Nimetatud kontseptsiooniga ei hõlmatud seltsinguid ja füüsilisi isikuid, samuti ei sisaldanud see KOV eelarvest toetust saavate MTÜ-de rahastamise läbipaistvamaks muutmist ja avalikustamise süsteemi loomist ning vastavat analüüsi alles SiM-is koostatakse. 2009. a I kvartali jooksul, peale kontseptsiooni põhimõtete valitsuse poolt heakskiitmist, soovib SiM töötada välja kontseptsiooni rakendusprogrammi 2009-2013, millega luuakse avalikustamise süsteem ning korrastatakse MTÜ-de rahastamist. Kuna MTÜ-de rahastamispraktika vajab ühtlustamist kõikides valitsusasutustes, lepatakse konkreetsed rakendusprogrammi tegevused kokku ministeeriumi esindajatest moodustatud töögrupis. Siseministerium on kaalunud ka seltsingute ja füüsiliste isikute hõlmamist avalikustamissüsteemiga ning on esitanud täiendavad põhjendused nende kontseptsioonist välja jätmise kohta. Siseministeriumi hinnangul ei ole otstarbekas kehtestada meetmeid, mis võiksid takistada seltsingute kui kohaliku tasandi kodanikuaktiivsuse olulise vormi tekkimist. Samuti on seadusandlusest tulenevalt riigil piiratud võimalused saada operatiivset ülevaadet seltsingute arvust ja tegevusest ning teostada kontrolli seltsingute riiklike eraldiste üle.</p> <p>Ettepanek Kuna 2008. aastal MTÜ-de rahastamissüsteemi ei korrastatud ja avalikustamise süsteemi ei loodud ning seda ei sisaldanud ka valitsuses arutlusel olnud kontseptsioon, tuleks vastavalt kontseptsiooni täiendada ja/või rakendusplaan heaks kiita, et tagada korrupsioonivastase strateegia täitmiseks MTÜ-de rahastamissüsteemi korrastamine ja avalikustamise süsteemi loomine 2009.a jooksul.</p>			
3. Meede	MTÜ-de kaasamine eurofondide järelevalvesse			
3.1. Kodanikuühiskonda esindavaid valitsusväliseid organisatsioone kaasatakse	<p>Täidetud RaM hinnangul on valitsusväliseid partnereid piisavalt kaasatud ning pigem on probleem partnerite passiivsuses (partnerid võiksid rohkem panustada nii seire- kui ka muudes</p>		2008	Rahandusministerium (Keskkonnaministerium Haridus- ja

<p>struktuurivahendite seiresse ning tagatakse nende esindajate osalemine seirekomisjonides ning vajadusel ka teistes struktuurivahendite seirega seotud komisjonides ja töörühmades</p>	<p>sektoraalsetes komisjonides). Ühiskonna teavitamine toimub läbi www.struktuurifondid.ee kodulehekülje.</p> <p>*Järeldused 2008 a kohta olid: Osaliselt täidetud MTÜ-d osalevad järgmistes struktuurivahendite rakendamise seirekomisjonide töös (2007-2013):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elukeskkonna arendamise rakenduskava seirekomisjon • Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava seirekomisjon • Inimressursi arendamise rakenduskava seirekomisjon • Riikliku arengukava seirekomisjon (2004-2006) <p>Kuni novembrini 2008. kehtis RaM ja Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liidu (EMSL) vahel leping, mis nägi ette EMSL teavitustegevuse seoses struktuurifondidega. Rahandusministeeriumi hinnangul ei ole partnerluslepingul olulist lisaväärtust, kuna teave struktuurifondide kohta on avalikult kättesaadav.</p> <p>Ettepanek 2009 Rahandusministeerium lepib juhtministeeriumidega (HTM, MKM, KKM) kokku võimalikud teavitamise alased koostööviisid MTÜ-de katusorganisatsioonidega.</p>			<p>Teadusministeerium Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium)</p>
4. Meede				
Korruptsiooni- ja eetikaalase teadlikkuse suurendamine erasektoris				
<p>4.4. Korruptsiooniprobleemi analüüs ajakirjanduses</p>	<p>Täidetud P 4.3. viidatud lepingu raames viidi läbi uuring läbipaistvusest Eesti ajakirjanduses: Kõuts-Klemm, R; Suni, R. 2009. Läbipaistvus Eesti ajakirjanduses ning avaldati veebis.</p> <p>*Järeldused 2008 a kohta olid: Osaliselt täidetud P 4.3. viidatud lepingu raames viiakse läbi uuring „Korruptsiooniprobleemi analüüs ajakirjanduses“, mille eesmärk on uurida, kuidas avaldub korruptsioon ajakirjanduses ning pakkuda lahendusi ja tegutsemisjuhiseid. Uuringu ja soovituste valmimise lõpptähtaeg on 31.08.2009.</p>	<p>120 000</p>	<p>2008</p>	<p>Ühing Korruptsioonivaba Eesti</p>
6. Meede				
Avaliku sektori töötajate korruptsiooni- ja eetikaalase teadlikkuse suurendamine				
<p>6.1. Eetika õppevahendite ajakohastamine: uute videokaasuste lisamine, Eesti olukorral põhinevate juhtumianalüüside koostamine; huvide konflikti puudutavate kaasuste lisamine</p>	<p>Täidetud (lisatud 2010) Eetika õppevahend "Eetika avalikus sektoris" on ajakohastatud ja publitseeritud DVD-kandjal 300 tiraažis. Õppevahendile on lisatud kaks ingliskeelset õppefilm plaadilt "Public Sector Ethics Resource Series", 4 videolõiku ETV arhiivimaterjalide hulgast ("Pealtnägija") , täiendavad lugemismaterjalid ja valdkonda reguleerivate õigusaktide viimased redaktsioonid.</p> <p>Järeldused 2009 a kohta olid: Osaliselt täidetud 2009. aastal alustas Riigikantselei Eesti olukorral põhinevate juhtumianalüüside kogumist ja analüüsimist. 2010. aastal uuendatakse eetika õppevahend (lisatakse uued õppefilmid, kaasused ning täiendatakse ülejäänud õppevahendis sisalduvad materjalid).</p> <p>*Järeldused 2008 a kohta olid: Täitmata 22. mai 2008.a toimus Riigikantseleis avaliku teenistuse eetika valdkonna koolitajate kohtumine. Riigikantselei alustab Eesti olukorral põhinevate juhtumianalüüside kogumist ja analüüsimist 2009. aastal</p>	<p>Struktuurifondide vahendid (Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna "Suurem haldusvõimekus" programm "Keskne koolitus 2010-2011"): 110 492,40 krooni</p>	<p>2008-2012</p>	<p>Riigikantselei >>Rahandusministeerium</p>

	<p>Ettepanek 2009. aastaks: Valmistada ette uued õppematerjalid 2009.a ja lisada 2010. a jooksul õppematerjalide hulka uued videokaasused ja juhtumianalüüsid.</p>	(lisatud 2010)		
6.4. Käivitatakse regulaarne eetikanõukogu töö	<p>Osaliselt täidetud</p> <p>(Lisatud 2010)</p> <p>Rahandusministeerium esitas VV määruse eelnõu "Avaliku teenistuse eetikanõukogu moodustamine" Riigikantseleile 2010. a juunis. Riigikantselei tagastas eelnõu Rahandusministeeriumile augustis seoses vajadusega teha eelnõus täiendavaid muudatusi. Seega on eetikanõukogu moodustamine lahtine.</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Osaliselt täidetud Vabariigi Valitsus arutas avaliku teenistuse eetikanõukogu moodustamist seoses uue avaliku teenistuse seadusega 5. märtsil 2009. a toimunud kabinetinõupidamisel ning otsustas eetikanõukogu moodustamist toetada. 2009. a esitati kooskõlastamiseks VV korralduse eelnõu avaliku teenistuse eetikanõukogu moodustamiseks. Seoses kooskõlastusringi käigus saabunud märkuste ja ettepanekute rohkusega, jätkub 2010. aasta alguses eetikanõukogu toimimispõhimõtete ja koosseisu täpsustamine Riigikantselei (edaspidi ilmselt RaM) juures asuvas töörühmas. RaM kavandab eetikanõukogu moodustamise korralduse eelnõu Vabariigi Valitsusele esitada 2010. a esimese poolaasta jooksul. Eelmise aruande ettepanek jääb üles.</p> <p>*Järeldused 2008 a kohta olid: Täitmata Riigikantselei sõnul edasi lükatud seoses uue ATS-i eelnõuga. Ettepanek Käivitada eetikanõukogu töö vastavalt korruptsioonivastases strateegias kokkulepitule ning lähtuvalt avaliku teenistuse seaduse eelnõust hiljemalt 2009. aastal</p>	RaM tegevuskulud	2008	Riigikantselei >> Rahandusministeerium
VI EESMÄRK	KORRUPTSIOONI VÄLTIMISE JUHTIMISÕIGUSE TAOTLEMISEL, TEHNOÜLEVAATUSEL JA SÕIDUKITE REGISTREERIMISEL			
16. Meede	Järelevalve suurendamine tehnöülevaatuse ja sõidukite registreerimise üle			
16.2. Kaamerate paigaldamine väiksemate büroode juurde – alale, kus tehakse registreerimiseelset ülevaatust	<p>Osaliselt täidetud (lisatud 2010): Lisakaameraid paigaldatud ei ole, sest selleks puuduvad rahalised vahendid.</p> <p>Järeldused 2009 a kohta olid: Osaliselt täidetud Rahaliste vahendite puudumisel kaameraid ei ole lisatud.</p> <p>*Järeldused 2008 a kohta olid: Osaliselt täidetud Aruande valmimise ajaks on kaamerad paigaldatus nelja büroosse. Kaamerate paigaldamine asendati raha puudusel nõudega jäädvustada ülevaadatav sõiduk fotomaterjalina koos muude dokumentidega. Soovitud tulemus on sarnane mis kaamerate kasutamisel - sõidukit on võimalik ka tagantjärele pildilise materjali näol vaadata. Ettepanek Ressursside olemasolul paigaldada ka teiste büroode juurde kaamerad.</p>	MKM tegevuskulud	2008	MKM
16.3. Väljasõitude registreerimine	Täidetud (lisatud 2010):	MKM	2008	MKM

liiklusregistri infosüsteemis ARIS	<p>Uus liiklusregistri infosüsteem on valmis (ning rakendunud).</p> <p>Järeldused 2009 a kohta olid: Täitmata ARK-i info kohaselt hakatakse väljasõitused registreerima uues 2010 I p/a valmivas infosüsteemis.</p> <p>*Järeldused 2008 a kohta olid: Täitmata ARK-i info kohaselt hakatakse väljasõitused registreerima uues 2009. a. suveks valmivas infosüsteemis.</p>	tegevuskulud (sisaldub projektis ARIS-2)																	
VIII EESMÄRK	KORRUPTSIOONIKURITEGUDE UURIMISE TÕHUSTAMINE																		
20. Meede	Korruptsioonikuritegudele spetsialiseerumise tagamine menetlusasutustes																		
<p>20.1. Prefektuurides korruptsiooni- ja ametialastele kuritegudele spetsialiseerunud uurijate grupi ametisse nimetamine, vajadusel korruptsiooni- ja ametialaste kuritegude uurimiseks eraldi üksuste loomine</p>	<p>Täidetud</p> <p>(Lisatud 2010): Erilisi muudatusi võrreldes 2009. aastaga ei ole, ent selguse huvides on andmeid täpsustatud. Korruptsiooniteenistuste ja majanduskuritegude talituste töötajate arv prefektuurides koos üksuste juhtidega 01.01.2011 seisuga</p> <table border="1" data-bbox="501 708 1205 890"> <thead> <tr> <th></th> <th>Majandustalitus</th> <th>Korruptsiooniteenistus</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Põhja P</td> <td>42</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Ida P</td> <td>16</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Lõuna P</td> <td>12</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Lääne P</td> <td>5</td> <td>4</td> </tr> </tbody> </table> <p>2009 järeldustes oli, et 2010 aastal luuakse kaks ametikohta Politsei- ja Piirivalveameti kriminaalpolitseiosakonda. Täna on otsust analüüsitud ja leitud, et uurijad jäävad vaid prefektuuridesse.</p> <p>Põhja ning Viru ringkonnaprokuratuuris on korruptsioonile spetsialiseerunud prokurör, mujal piirkondades mitte. Kui reeglina on ühe prokuröri peale kuni 20 uurijat, siis korruptsiooni puhul 3 – seega ei ole vaid korruptsioonile spetsialiseerunud prokuröri määramine olnud kõigis piirkondades mõistlik, seetõttu tegeleb osa prokuröre lisaks rahapesu, osa majanduskuritegude menetlemisega. Lääne prokuratuuris puudub üksnes korruptsioonile ning majandusele spetsialiseerunud prokurör, samas on seal prokurör, kes riiklikku süüdistust rasketes korruptsioonikuritegudes juhib.</p> <p>Järeldused 2009. a kohta olid: Täidetud</p> <ul style="list-style-type: none"> Põhja Politseiprefektuuris (PP) jätkas korruptsioonikuritegude talitus (7 isikut). 		Majandustalitus	Korruptsiooniteenistus	Põhja P	42	8	Ida P	16	4	Lõuna P	12	3	Lääne P	5	4			
	Majandustalitus	Korruptsiooniteenistus																	
Põhja P	42	8																	
Ida P	16	4																	
Lõuna P	12	3																	
Lääne P	5	4																	

	<p>Alates 01.01.2010 loodi teistes prefektuurides ja KKP-s vastavad teenistused, mis on täidetud järgmiselt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ida PPs 2 isikut (kokku 4 kohta ning tegeletakse täiendava tööjõu leidmisega – strateegias lepiti kokku 5 kohta). • Lõuna PPs 3 isikut. • Lääne PPs 3 isikut. <p>Lisaks on 2010 aasta tegevusplaanis kahe korruptsioonikuritegude menetleja tööle asumine Politsei- ja Piirivalveameti kriminaalpolitseiosakonda.</p> <p>Ringkonnaprokuratuurides on prokurörid spetsialiseerunud majandus- ja korruptsioonikuritegudele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Põhja RPs 13 (vaid korruptsiooniasjadega 2), • Viru RPs 4 (1), • Lõuna RPs 7 (3), • Läänes RP2 (0). <p>*Järeldused 2008 a kohta olid:</p> <p>Osaliselt täidetud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Põhja Politseiprefektuuris, mille teeninduspiirkonda on koondunud suur osa majandustegevusest ja ametiasutustest, loodi 01.01.2008 korruptsioonikuritegude talitus, kus 2009. a. veebruari seisuga töötab 7 menetlejat (strateegia kohaselt vähemalt 5 spetsialiseerunud ametnikku). • Ida Politseiprefektuuris töötab 3 korruptsioonikuritegude menetlejat (strateegia kohaselt vähemalt 5 spetsialiseerunud ametnikku). • Lõuna Politseiprefektuuris töötab majanduskuritegude talituses 3 korruptsioonikuritegudele spetsialiseerunud menetlejat (strateegia kohaselt vähemalt 2 spetsialiseerunud ametnikku). • Lääne Politseiprefektuuris ei tööta ühtegi ametialastele ja korruptsioonikuritegudele spetsialiseerunud ametnikku (strateegia kohaselt vähemalt 2 spetsialiseerunud ametnikku). <p>Vastavalt Siseministeeriumi hinnangule ei ole Lääne Politseiprefektuuris põhjendatud kahe eraldi spetsialiseerinud ametniku nimetamine, kuna Lääne Politseiprefektuuri majanduskuritegude talituse töötajad pühendavad suurema osa oma tööajast korruptsioonikuritegude menetlemisele, seega ei tagaks kahe eraldi ametniku nimetamine praegusest suuremat panustamist korruptsioonikuritegude menetlemisele.</p> <p>Justiitsministeerium möönab, et korruptsiooni- ja ametialase kuritegude uurimiseks vastava kompetentsi loomisel ja arendamisel tuleb arvestada kuritegevuse riske ja vastava regiooni kuritegevuse taset, ent sellega arvestati juba strateegia tegemise käigus. Seetõttu ei pea</p>			
--	---	--	--	--

	<p>Justiitsministeerium nimetatud põhjendust korruptsioonikuritegudele spetsialiseerumise puudumisele Lääne Politseiprefektuuris ning Ida Politseiprefektuuris strateegias kavandatust väiksemas mahus menetlejate spetsialiseerumist piisavaks.</p> <p>Ettepanek</p> <p>Politseiametil tuleb vastav eesmärk tagada 2010. aastaks: kokku 5 menetlejat Ida Politseiprefektuuris ning 2 menetlejat Lääne Politseiprefektuuris.</p>			
--	---	--	--	--